

حل تمرین و نمونه سوال Hash و Sort

ساختمان داده و الگوريتم – پائيز ۱۴۰۲

دستگرمی

با فرض داشتن یک آرایه، چگونه می توان جایگشتی از این آرایه پیدا کرد که در آن مجموع همه |A[i] - A[i-1] ها کمینه شود؟

دستگرمی

با فرض داشتن یک آرایه، چگونه میتوان جایگشتی از این آرایه پیدا کرد که در آن مجموع همه |A[i] – A[i-1] ها کمینه شود؟ پاسخ:

با مرتب کردن آرایه به جایگشت مورد نظر میرسیم که زمان اجرای (o(nlogn) دارد.

سوال اول

الگوریتمی با زمان اجرای O(nlogn) طراحی کنید که با گرفتن آرایهای به طول n بعنوان ورودی، تعداد نابجاییهای داخل آرایه را تعیین کند. (نابجایی برای دو عنصر یعنی به ازای i < j ، i < j باشد.)

سوال اول

الگوریتمی با زمان اجرای (o(nlogn) طراحی کنید که با گرفتن آرایهای به طول n بعنوان ورودی، تعداد نابجاییهای داخل آرایه را تعیین کند. (نابجایی برای دو عنصر یعنی به ازای i < j، [i] > A[j] باشد.)

تعداد نابجاییهای درون کل آرایه برابر است با تعداد نابجاییهای نیمه راست آرایه + تعداد نابجاییهای نیمه چپ آرایه + تعداد نابجاییهای درون کل آرایه برابر است با تعداد نابجاییهای نیمه و j در نیمه راست است. برای محاسبه این مقدار از ایده merge sort استفاده می کنیم با این تفاوت که هنگام merge کردن دو زیر آرایه چپ و راست، هروقت عنصری از زیر آرایه راست را در آرایه اصلی گذاشتیم، به تعداد عناصر باقیمانده در زیر آرایه چپ به تعداد نابجاییها اضافه می شود. زمان اجرا مانند الگوریتم merge sort و برابر O(nlogn) است.

سوال دوم

محمد تعداد k فرزند دارد و میخواهد به فروشگاه رفته و برای آن ها شکلات بخرد. در فروشگاه n جعبه وجود دارد که هر جعبه تعدادی شکلات دارد. از آنجا که باید عدالت بین فرزندان را رعایت کرد او میخواهد بداند میتواند چند جعبه را به نحوی انتخاب کند که مجموع شکلات های آن ها بر k بخش پذیر باشد . الگوریتمی با پیچیدگی O(kn) ارائه دهید که وجود این ویژگی را در فروشگاه بررسی کند.

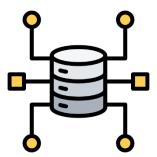

سوال دوم

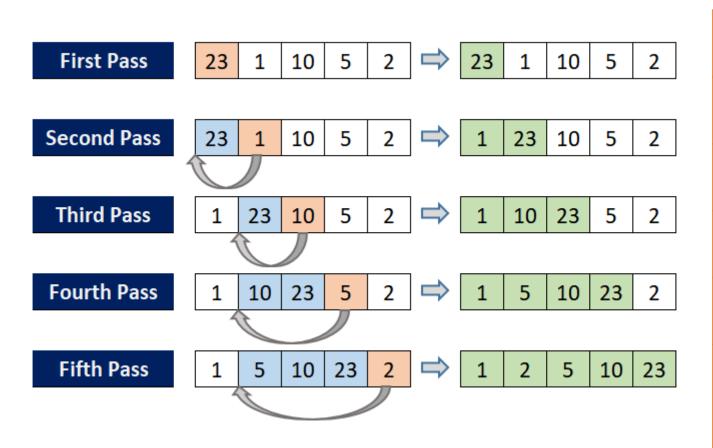
محمد تعداد k فرزند دارد و میخواهد به فروشگاه رفته و برای آن ها شکلات بخرد. در فروشگاه n جعبه وجود دارد که هر جعبه تعدادی شکلات دارد. از آنجا که باید عدالت بین فرزندان را رعایت کرد او میخواهد بداند میتواند چند جعبه را به نحوی انتخاب کند که مجموع شکلات های آن ها بر k بخش پذیر باشد . الگوریتمی با پیچیدگی O(kn) ارائه دهید که وجود این ویژگی را در فروشگاه بررسی کند.

در ابتدا یک آرایه به طول k با مقادیر اولیه صفر را مقداردهی می کنیم، درنظر میگیریم جایگاه i ام این آرایه نشان دهنده آن است که آیا تا جایی که پیمایش کرده ایم زیرمجموعه ای از عناصر وجود دارد که جمع آن ها به پیمانه k برابر i شود یا خیر. روی آرایه جعبهها پیمایش میکنیم به هر عنصر جدید مانند C که میرسیم، روی آرایه k تایی پیمایش میکنیم و هر خانه ای مانند i که true باشد به این معنا است که باید خانه (c + i) % k) در آرایه هم اسود البته آرایه k تایی را بعد از اینکه یکبار روی آن پیمایش کردیم بروزرسانی میکنیم. الگوریتم تا جایی که خانه ام آرایه برابر ۱ شود ادامه می دهیم.

برای هر یک از شرایط زیر، یک الگوریتم sort انتخاب کنید.(selection sort, insertion sort, merge sort)

خلاصهای از الگوریتم های مرتب سازی مرتب سازی مرتب سازی مرتب سازی درجی (Insertion sort)

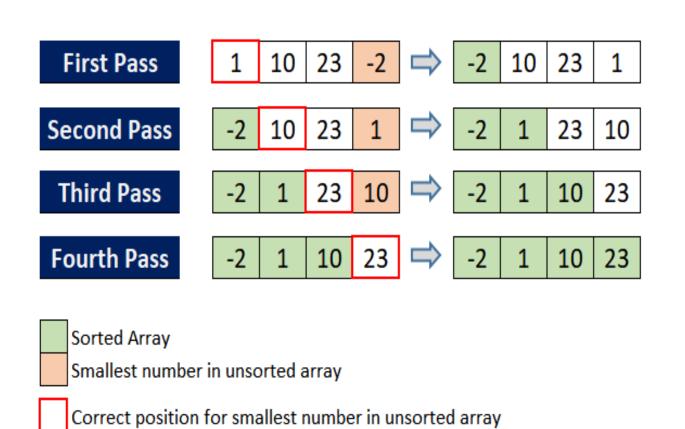
Insertion sort	شاخص
بله	(مقایسه ای) Comprative
بله	(درجا) In-place
بله	(داخلی) Internal
مى تواند پايدار باشد.	(پایدار) Stable
$O(n^2)$	Worst-case order

خلاصهای از الگوریتم های مرتب سازی مرتب سازی مرتب سازی مرتب سازی حبابی(Bubble sort)

		Bubl	ole so	ort ex	ampl	<u>e</u>
Iniitial	5	3	8	4	6	Initial Unsorted array
	¥	-¥				
Step 1	5	3	8	4	6	Compare 1 st and 2 nd
		¥-	· \			(Swap)
Step 2	3	5	8	4	6	Compare 2 nd and 3 rd
			¥-			(Do not Swap)
Step 3	3	5	8	4	6	Compare 3 ^{ra} and 4 ^{rn}
				*		(Swap)
Step 4	3	5	4	8	6	Compare 4 th and 5 ^{rh}
						(Swap)
Step 5	3	5	4	6	8	Repeat Step 1-5 until
						no more swaps required

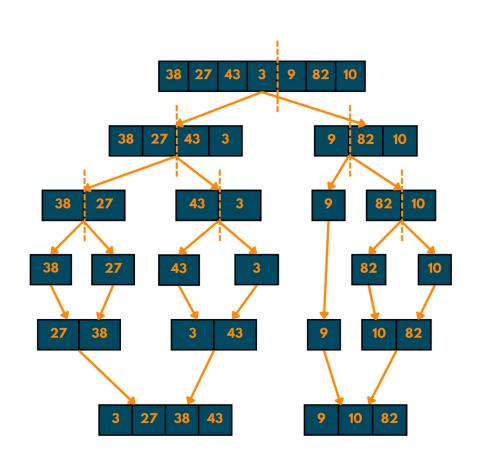
Insertion sort & Bubble sort	شاخص
مقایسهای	(مقایسه ای) Comprative
درجا	(درجا) In-place
داخلی	(داخلی) Internal
می تواند پایدار باشد.	(پایدار) Stable
$O(n^2)$	Worst-case order

خلاصهای از الگوریتم های مرتب سازی مرتب سازی مرتب سازی انتخابی (Selection sort)

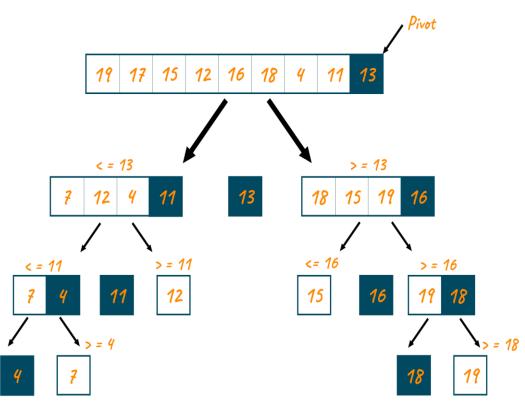
Insertion sort & Bubble sort & Selection sort	شاخص
مقايسهاى	(مقایسه ای) Comprative
درجا	(درجا) In-place
داخلی	(داخلی) Internal
مى تواند پايدار باشد.	(پایدار) Stable
$O(n^2)$	Worst-case order

خلاصهای از الگوریتم های مرتب سازی مرتب سازی مرتب سازی ادغامی(Merge sort)

Merge sort	Insertion sort & Bubble sort & Selection sort	شاخص
مقایسه ای	مقایسهای	Comprative (مقایسه ای
برونجا	درجا	(درجا) In-place
داخلی	داخلی	(داخلی) Internal
پایدار	می تواند پایدار باشد.	(پایدار) Stable
O(nlogn)	$O(n^2)$	Worst-case order

خلاصهای از الگوریتم های مرتب سازی مرتب سازی مرتب سازی مرتب سازی سریع (Quick sort)

	Quick sort	Merge sort	Insertion sort & Bubble sort & Selection sort	شاخص
	مقایسهای	مقایسه ای	مقایسهای	Comprative (مقایسه ای
	درجا/برونجا	برونجا	درجا	(درجا) In-place
	داخلی	داخلی	داخلی	(داخلی) Internal
3	ناپایدار	پایدار	مى تواند پايدار باشد.	(پایدار) Stable
	$O(n^2)$			
	O(nlogn)	O(nlogn)	$O(n^2)$	Worst-case order
	O(nlogn)			-0.45.

خلاصهای از الگوریتم های مرتب سازی مرتب سازی مرتب سازی مرتب سازی شمارشی (Counting sort)

شاخص

Comprative

(مقاسه ای)

In-place

(در جا)

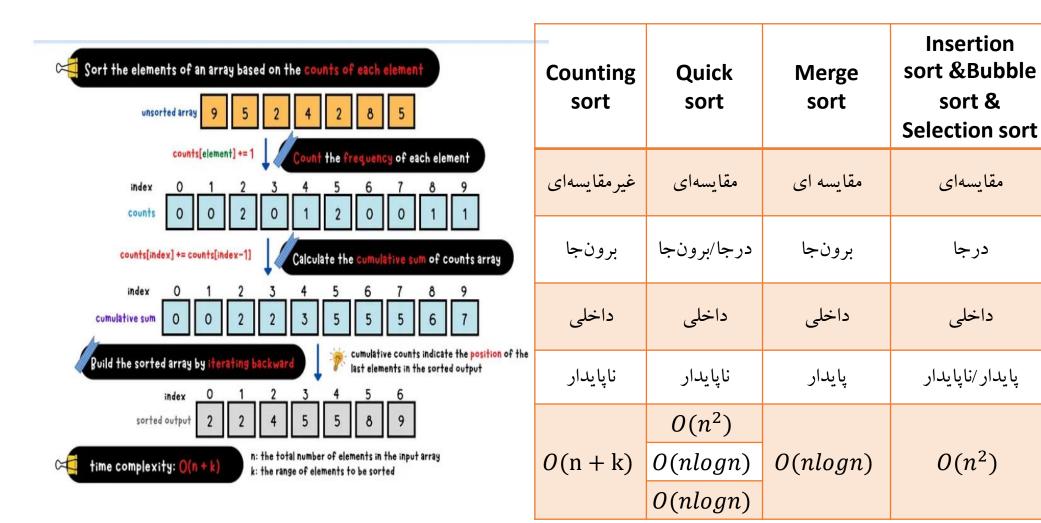
Internal

(داخلي)

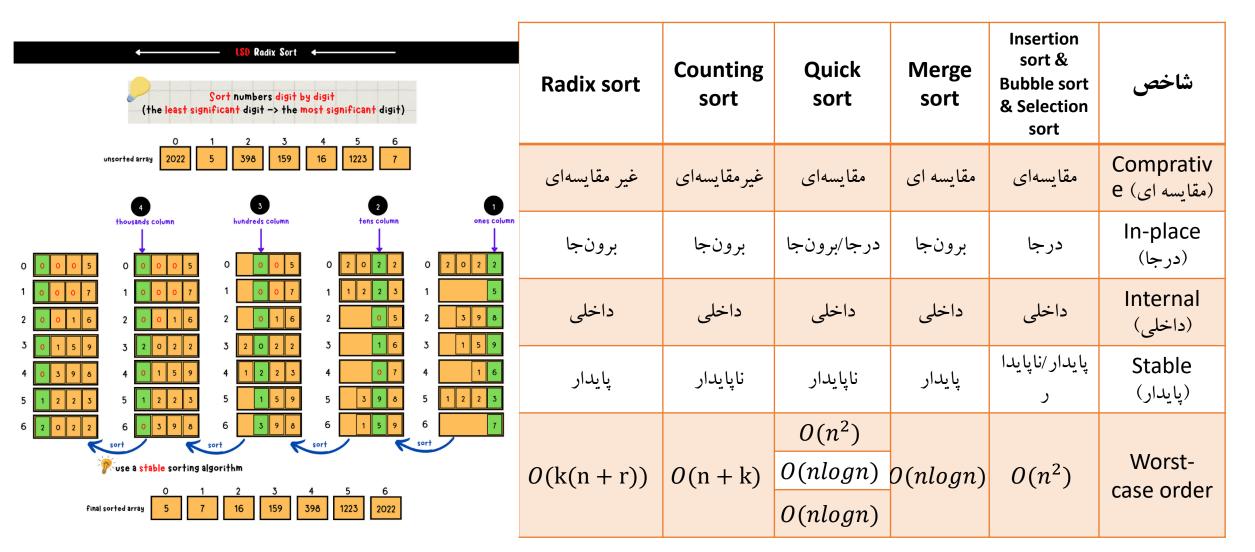
Stable (یایدار)

Worst-case

order

خلاصهای از الگوریتم های مرتب سازی مرتب سازی مرتب سازی بایه ای (Radix sort)

خلاصهای از الگوریتم های مرتب سازی مرتب سازی مرتب سازی مرتب سازی سطلی(Bucket sort)

شاخص

Comprati

ve

(مقاسه ای)

In-place

(در جا)

Internal

(داخلي)

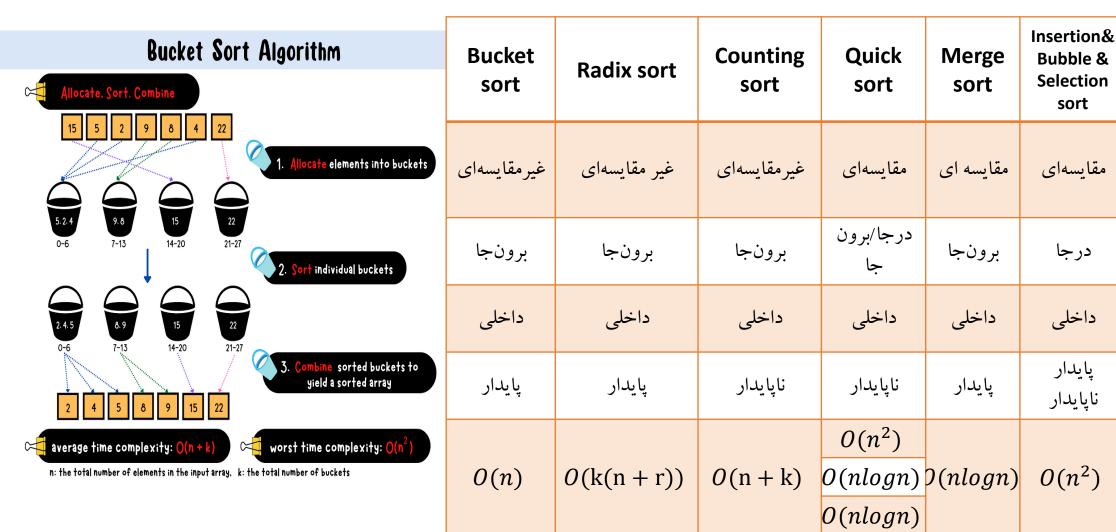
Stable

(پایدار)

Worst-

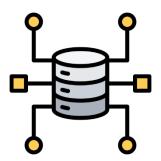
case

order

برای هر یک از شرایط زیر، یک الگوریتم sort انتخاب کنید.(selection sort, insertion sort, merge sort)

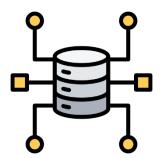
• فرض کنید یک ساختار داده داریم که یک منظومه ای از داده ها را در خود نگهداری می کند، این ساختار داده دو دستور get_at(i) و O(nlogn) پشتیبانی می کند. بهترین الگوریتمی را انتخاب کنید که به صورت in-place داده ها را در این مجموعه داده ذخیره کند.

برای هر یک از شرایط زیر، یک الگوریتم sort انتخاب کنید.(selection sort, insertion sort, merge sort)

• فرض کنید یک ساختار داده داریم که یک منظومه ای از داده ها را در خود نگهداری می کند، این ساختار داده دو دستور get_at(i) و O(nlogn) پشتیبانی می کند. بهترین الگوریتمی را انتخاب کنید که به صورت in-place داده ها را در این مجموعه داده ذخیره کند.

Answer: Selection sort

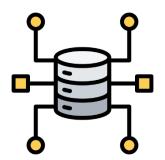

برای هر یک از شرایط زیر، یک الگوریتم sort انتخاب کنید.(selection sort, insertion sort, merge sort)

• فرض کنید یک ساختار داده داریم که یک منظومه ای از داده ها را در خود نگهداری می کند، این ساختار داده دو دستور get_at(i) و O(nlogn) پشتیبانی می کند. بهترین الگوریتمی را انتخاب کنید که به صورت in-place داده ها را در این مجموعه داده ذخیره کند.

Answer: Selection sort

• فرض کنید یک آرایه از پوینترها داریم که به تعدادی object قابل مقایسه اشاره می کنند، مقایسه هر دو object انجام پذیر است. الگوریتمی را انتخاب کنید که این آرایه را به طور non-decreasing در سریعترین زمان مرتب کند.

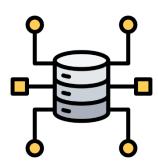
برای هر یک از شرایط زیر، یک الگوریتم sort انتخاب کنید.(selection sort, insertion sort, merge sort)

• فرض کنید یک ساختار داده داریم که یک منظومه ای از داده ها را در خود نگهداری میکند، این ساختار داده دو دستور get_at(i) و get_at(i) و O(nlogn) پشتیبانی میکند. بهترین الگوریتمی را انتخاب کنید که به صورت in-place داده ها را در این مجموعه داده ذخیره کند.

Answer: Selection sort

• فرض کنید یک آرایه از پوینترها داریم که به تعدادی object قابل مقایسه اشاره می کنند، مقایسه هر دو object انجام پذیر است. الگوریتمی را انتخاب کنید که این آرایه را به طور non-decreasing در سریعترین زمان مرتب کند.

Answer: Merge sort

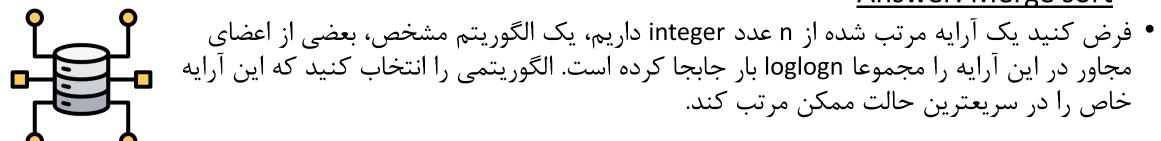
برای هر یک از شرایط زیر، یک الگوریتم sort انتخاب کنید.(selection sort, insertion sort, merge sort)

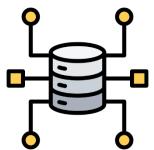
• فرض کنید یک ساختار داده داریم که یک منظومه ای از داده ها را در خود نگهداری می کند، این ساختار داده دو دستور (get_at(i) و set_at(i,x) را به ترتيب از (0(1) و O(nlogn) پشتيباني مي کند. بهترين الگوريتمي را انتخاب کنید که به صورت in-place داده ها را در این مجموعه داده ذخیره کند.

Answer: Selection sort

• فرض کنید یک آرایه از پوینترها داریم که به تعدادی object قابل مقایسه اشاره می کنند، مقایسه هر دو object از O(logn) انجام پذیر است. الگوریتمی را انتخاب کنید که این آرایه را به طور non-decreasing در سریعترین زمان مرتب کند.

Answer: Merge sort

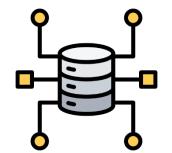
برای هر یک از شرایط زیر، یک الگوریتم sort انتخاب کنید.(selection sort, insertion sort, merge sort)

• فرض کنید یک ساختار داده داریم که یک منظومه ای از داده ها را در خود نگهداری می کند، این ساختار داده دو دستور (get_at(i) و set_at(i,x) را به ترتيب از (0(1) و O(nlogn) پشتيباني مي کند. بهترين الگوريتمي را انتخاب کنید که به صورت in-place داده ها را در این مجموعه داده ذخیره کند.

Answer: Selection sort

• فرض کنید یک آرایه از پوینترها داریم که به تعدادی object قابل مقایسه اشاره می کنند، مقایسه هر دو object از O(logn) انجام پذیر است. الگوریتمی را انتخاب کنید که این آرایه را به طور non-decreasing در سریعترین زمان مرتب کند.

Answer: Merge sort

• فرض کنید یک آرایه مرتب شده از n عدد integer داریم، یک الگوریتم مشخص، بعضی از اعضای مجاور در این آرایه را مجموعا loglogn بار جابجا کرده است. الگوریتمی را انتخاب کنید که این آرایه ناد می میتری کند. خاص را در سریعترین حالت ممکن مرتب کند.

Answer: Insertion sort

سوال چهارم

تعداد n چاه نفت در یک نقشه دو بعدی داریم. چاه نفت i ام در مختصات x_i و y_i قرار دارد. می خواهیم یک لوله افقی متصل افقی اصلی با مختصات y=c از بین این چاه ها بگذرانیم و هر چاه را با یک لوله عمودی به این لوله افقی متصل کنیم. در زمان میانگین O(n) مقدار c را طوری تعیین کنید که مجموع طول لوله های عمودی کمینه باشد.

سوال چهارم

تعداد n چاه نفت در یک نقشه دو بعدی داریم. چاه نفت i ام در مختصات x_i و y_i قرار دارد. می خواهیم یک لوله افقی متصل افقی اصلی با مختصات y=c از بین این چاه ها بگذرانیم و هر چاه را با یک لوله عمودی به این لوله افقی متصل کنیم. در زمان میانگین O(n) مقدار c را طوری تعیین کنید که مجموع طول لوله های عمودی کمینه باشد.

اگر n فرد باشد، مختصات y خط لوله اصلی را برابر میانه مختصات تمام چاهها انتخاب می کنیم به. اگر n زوج باشد، ما می توانیم مختصات y خط لوله را هر چیزی بین $\left[\frac{n+1}{2}\right]$ و $\left[\frac{n+1}{2}\right]$ انتخاب کنید.

سوال پنجم

میخواهیم از بین n عدد، kامین کوچکترین عنصر، kامین کوچکترین عنصر و به همین ترتیب تا $\lfloor \frac{n}{k} \rfloor$ امین کوچکترین عنصر را پیدا کنیم. روشی از $O(n \log \frac{n}{k})$ برای این کار ارائه دهید.

سوال پنجم

میخواهیم از بین n عدد، kامین کوچکترین عنصر، kامین کوچکترین عنصر و به همین ترتیب تا $\lfloor \frac{n}{k} \rfloor$ امین کوچکترین عنصر را پیدا کنیم. روشی از $O(n \log \frac{n}{k})$ برای این کار ارائه دهید.

پاسخ:

برای حالتی که k < n/k باشد به این صورت عمل می کنیم:

ابتدا ارایه را به k بخش با n/k عضو تقسیم می کنیم و هر بخش را با زمان اجرای O(n/k*log(n/k)) مرتب می کنیم. مرتب سازی همه ابخش ها نمان اجرای O(n*log(n/k)) عضو O(n*log(n/k)) خواهد داشت. حال همه این k بخش را در نظر می گیریم، عنصر مینیمم کل در ابتدای یکی از این O(n*log(n/k)) بخش است (چون این بخشها مرتب شده هستند.) یک min heap در نظر می گیریم و O(n*log(n/k)) بخش را درون این است در O(n*log(n/k)) بخش مرتب شده هستند را به min و آن O(n*log(n/k)) عنصری حذف می کنیم. سپس در O(n*log(n/k)) بخش هستند را به heap اضافه مرحله عنصر مینیمم درون heap را حذف کرده و به جای آن مینیمم عناصری که الان در ابتدای O(n*log(n/k)) بس از O(n*log(n/k)) بس از O(n*log(n/k)) به در O(n*log(n/k)) به دست بیاید. O(n*log(n/k)) به در O(n*log(n/k)) به در O(n*log(n/k)) به در O(n*log(n/k)) به دست بیاید. O(n*log(n/k)) به در O(n*log(n/k

سوال ششم

دانش آموزان یک کلاس را میخواهیم با توجه به قدشان به دو گروه تقسیم کنیم به طوری که اعضای گروه اول از همه ی اعضای گروه دوم کوتاه قد تر باشند. میخواهیم گروه اول تا جای ممکن کوچک باشد ولی از طرفی میخواهیم مجموع قد افراد گروه اول حداقل برابر نصف مجموع قد همه ی افراد باشد. روشی ارائه دهید که در O(n) این کار را انجام دهد.

سوال ششم

دانش آموزان یک کلاس را می خواهیم با توجه به قدشان به دو گروه تقسیم کنیم به طوری که اعضای گروه اول از همه ی اعضای گروه دوم کوتاه قد با شند. می خواهیم گروه اول تا جای ممکن کوچک باشد ولی از طرفی می خواهیم مجموع قد افراد گروه اول حداقل برابر نصف مجموع قد همه ی افراد باشد. روشی ارائه دهید که در O(n) این کار را انجام دهد.

پاسخ:

ابتدا مجموع قد تمام افراد کلاس را با زمان اجرای (O(n) پیدا میکنیم (مثلا S). سپس میانه قد افراد کلاس را با (O(n) پیدا میکنیم. حال مجموع قد تمام افرادی که قد کمتر از میانه دارند را پیدا میکنیم. اگر این مقدار بیشتر از S/2 بود یعنی باید افرادی به این افراد اضافه شوند و اگر کمتر بود یعنی باید افرادی از این افراد کم شوند. به همین ترتیب به صورت بازگشتی میانه افراد بلندتر از میانه (یا کوتاهتر از میانه) را با (O(n/2) پیدا میکنیم و این کار را تا جایی تکرار میکنیم که به مجموعه ای از افراد برسیم که متناسب با خواسته سوال است.

O(n + n + n/2 + n/2 + n/4 + n/4 + ...) زمان اجرا:

مىدانىم: n + n/2 + n/4 + ... < 2n

پس زمان اجرای این الگوریتم معادل O(4n) یا همان O(n) است.

سوال هفتم

جدول درهمسازی با اندازهی ۱۰ (خانههای شمارهی صفر تا ۹) زیر را در نظر بگیرید که از آدرسدهی باز براساس تابع درهمسازی ۱ $h(i)=i \ mod \ 10$ و Linear Probing استفاده میکند. بعد از درج ۶ کلید، محتوای این جدول به صورت زیر خواهد بود:

0	1	۲	٣	۴	۵	۶	٧	٨	٩
		۴۲	۲۳	٣۴	۵۲	kè	٣٣		

چه تعداد از دنبالههای متفاوت درج کلیدها در این جدول وجود دارد که جدول بالا را نتیجه میدهد؟

سوال هفتم

جدول درهمسازی با اندازهی ۱۰ (خانههای شمارهی صفر تا ۹) زیر را در نظر بگیرید که از آدرسدهی باز براساس تابع درهمسازی ۱ $h(i)=i \ ext{mod} \ 10$ و Linear Probing استفاده میکند. بعد از درج ۶ کلید، محتوای این جدول به صورت زیر خواهد بود:

0	1	۲	٣	k	۵	۶	٧	٨	٩
		۴۲	۲۳	٣ĸ	۵۲	۴۶	ΨΨ		

چه تعداد از دنبالههای متفاوت درج کلیدها در این جدول وجود دارد که جدول بالا را نتیجه میدهد؟

در این جدول، کلیدهای ۴۲، ۲۳، ۳۳ و ۴۶ در مکان صحیح خود هستند و با هر ترتیبی میتوانند درج شده باشند. ولی کلید ۵۲ باید حتماً بعد از عناصر ۴۲، ۲۳ و ۳۳ درج شده باشد، چون در زمان درج آن این مکانها پر بوده است که ۵۲ در خانهی ۵ قرار گرفته است. همچنین کلید ۳۳ نیز باید بعد از تمامی کلیدها درج شده باشد. بنابراین کل تعداد دنبالههای مختلف درج برابر $= 30 \times 100$ میباشد.

سوال هشتم

• الگوریتمی از O(n) طراحی کنید، که یک آرایه با عناصر مثبت و یک عدد S را ورودی بگیرد، مشخص کند که آیا دو عدد در این آرایه وجود دارد که مجموع آنها S شود یا خیر؟

سوال هشتم

• الگوریتمی از O(n) طراحی کنید، که یک آرایه با عناصر مثبت و یک عدد S را ورودی بگیرد، مشخص کند که آیا دو عدد در این آرایه وجود دارد که مجموع آنها S شود یا خیر؟

روی عناصر آرایه پیمایش می کنیم و به ازای هر عنصری که می بینیم، آن را در یک جدول درهم سازی ذخیره

می کنیم و سپس وجود مقدار S - arr[i] را در جدول درهم سازی جستجو می کنیم. این روند را تا جایی

ادامه می دهیم که مقدار S - arr[i] در جدول موجود باشد. هزینه اضافه کردن و جستجو در جدول درهم

سازی O(1) است و هزینه پیمایش روی آرایه O(n) است، بنابراین هزینه کلی این الگوریتم O(n) است.

راهنمایی درباره تمرین:

۱.

الگوریتمی طراحی کنید که با گرفتن یک آرایه که در آن هر عنصر حداکثر ۲۰ عنصر سمت چپ خود دارد که از او بزرگ تر باشند، این آرایه را در زمان O(n) مرتب کند.

۲.

یک الگوریتم با مرتبه زمانی $O(n \lg k)$ برای ادغام k لیست مرتب شده در یک لیست مرتب شده، که در آن n تعداد کل عناصر در همه لیست های ورودی است، ارائه دهید.

۷.

محمد فکر می کند که اگر روش زنجیره سازی مجزا (separate chaining) برای ساخت یک hash table را اینگونه تغییر دهد که در روش جدید هر لیست پیوندی در یک خانه آرایه به صورت مرتب شده باشد، نتیجتا به کارایی (performance) بهتری خواهد رسید. در روش جدید محمد پیچیدگی زمانی برای جستجوی موفق، جستجوی ناموفق، درج و حذف را محاسبه کنید.

.4

الگوریتم Quick Sort شامل دو فراخوان بازگشتی به خود است. پس از آنکه Partition ، Quick Sort را فراخوانی می کند، و رزآرایه سمت چپ را به صورت بازگشتی مرتب می کند. فراخوانی بازگشتی در آرایه سمت چپ را به صورت بازگشتی مرتب می کند. فراخوانی بازگشتی در این تکنیک tail واقعاً ضروری نیست و می توان با استفاده از یک ساختار کنترل تکرار شونده از آن اجتناب کرد. این تکنیک tail دوم در recursion نامیده می شود. نسخه زیر از Quick Sort را در نظر بگیرید که tail recursion را شبیه سازی می کند:

TAIL-RECURSIVE-QUICKSORT (A, p, r)

```
1 while p < r
```

- 2 // Partition and sort left subarray.
- q = PARTITION(A, p, r)
- 4 TAIL-RECURSIVE-QUICKSORT (A, p, q 1)
- p = q + 1

ثابت کنید که TAIL - RECURSIVE - QUICKSORT(A, ١, A.length) به درستی آرایه A را مرتب می کند.

راهنمایی درباره تمرین:

۵.

الگوریتمی طراحی کنید که با گرفتن n عدد صحیح بین $\cdot$ تا k پیشپردازشی روی ورودی انجام داده و سپس در زمان O(1) با گرفتن دو عدد a و a مشخص کند که چه تعداد از اعداد ورودی در بازه a الله a هستند. پیشپردازشی که الگوریتم روی ورودی انجام می دهد باید با پیچیدگی زمانی $\Theta(n+k)$ باشد.

۶.

S الگوریتمی با زمان اجرای O(n) طراحی کنید که با گرفتن مجموعه S شامل n عدد یکتا و عدد مثبت k ، $k \leq n$ تا عددی را در S مشخص کند که نزدیک ترین به میانه S هستند.

لطفا در صورت هر گونه ابهام یا پرسش، سوالات خود را از طریق ایمیل با دستیاران آموزشی این مبحث، در ارتباط بگذارید.

ساختمان داده و الگوريتم – پائيز ۱۴۰۲

Email: MohammadAmanlou2@gmail.com phateme.k@gmail.com

